

kun om Landkommunerne — faar Lov til uden at spørge Amtet at forhøje den i Loven normerede Betaling til Sogneraadformanden mod, at Staten refunderer Halvdelen af det overordentligt bevilgede Vederlag. Jeg vil anbefale dette Forslag. Der er sikkert mange Sogneraadformænd, som har været overbebyrdede med Arbejde, og for hvem det har været et betydelig økonomisk Tab at have dette Arbejde at udføre. Jeg kunde ønske, at de i adskillige Tilfælde havde udført endnu mere Arbejde. Navnlig ved Anvendelsen af Dyrtilslovens Bestemmelser kunde jeg ønske, at de mange Steder, hvor der var Trang til Støtte, havde udrettet endnu mere. Men herom vil der ved de forestaaende Valg blive Lejlighed for Vælgerne til at sige deres Mening, og derfor mener jeg, den her foreslaaede Ordning er at foretrække for den Ordning, som blev antydet forleden, at man helt skulde udskyde Valgene. Jeg tror netop, det vil være godt at faa disse Valg, hvorved de kommunale Vælgere faar Lejlighed til at give deres Mening til Kende om, hvorvidt Dyrtilslovens Bestemmelser har været praktiserede paa rette Maade eller ej.

Jeg kan, som sagt, anbefale, at der ydes Sogneraadformændene et saadant forøget Vederlag under disse ekstraordinære Forhold, og jeg beklager kun, at man er blevet staaende ved Landkommunerne. Jeg mener, der havde været Grund til at tage Købstadkommunerne med. I det hele kan man ikke i Længden blive ved at forlange, at Folk, som skal leve af deres private Forretning, skal ofre sig i et saadant Omfang, som sket er i de sidste Aaringer, for Arbejdet i Kommunernes Tjeneste. Og dette gælder ikke alene Sogneraadformændene — det vil ogsaa komme til i høj Grad at gælde Byraadsformændene, naar vi en Gang, forhaabentlig inden alt for længe, faar Loven om folkevalgte Borgmestre eller Byraadsformænd gennemført —, men det gælder ogsaa Formændene for Hjelpekasserne og for Ligningskommissionerne, som udfører et overordentlig stort Arbejde, ligesom adskillige af Formændene for de store Udvalg indenfor Kommunerne har meget omfattende Opgaver, der i høj Grad lægger Beslag paa deres Tid, og som de mange Gange vanskelig kan bestride. Fra et rent demokratisk Synspunkt maatte det dog være rigtigt, at man ydede saadanne Folk et passende Vederlag for det Arbejde, de maa udføre i det offentlige Tjeneste, thi hvis man ikke gør det, vil

man derved afskære ubemidlede fra at kunne beklæde disse Poster, og det skulde dog ikke være saadan, at naar der skal vælges en Sogneraadformand, en Byraadsformand, en Formand for en Hjelpekasse eller for en Ligningskommission, skal man først undersøge, hvorvidt den paagældende økonomisk er saaledes stillet, at han har Raad til at beklæde Posten. Det skulde dog gerne være saaledes, at der først og fremmest tages Hensyn til vedkommendes Kvalifikationer, saa at hans økonomiske Stilling ikke bliver til Hinder for, at han overtager Posten. Jeg kan derfor udmærket godt tiltræde dette Forslag, og det er en af de Bestemmelser, jeg kunde ønske ikke alene fandtes i en midlertidig Lov, men blev lovfæstet som gældende ogsaa under almindelige Forhold.

Tanken om, at der af Staten skal ydes et passende Bidrag til Afholdelsen af de fornævnte Udgifter, finder jeg ogsaa overordentlig formaalstjenlig, thi det er sandelig rigtigt, hvad den højtærede Indenrigsminister udtalte ved Lovforslagets Fremsættelse, at en stor Del af de Administrationsudgifter, Kommunerne har, ikke mindst i denne Tid, er foranledigede af Paa- bud og Foranstaltninger fra Centraladministrationen, som ikke angaar specielt kommunale Opgaver, og det er ret betydelige Udgifter, der paa den Maade paalægges Kommunerne. Jeg skal blot nævne et enkelt Tilfælde, som jeg synes paa en ret grel Maade viser, at Centraladministrationen paalægger Kommunerne Arbejde og Udgifter til Gennemførelse af Foranstaltninger, som langt fra er specielt kommunale. Jeg tænker her paa den Folkeafstemning, som fandt Sted angaaende Salget af de vestindiske Øer. Man kan dog ikke sige, at dette var en kommunal Opgave, men ikke desmindre har de Foranstaltninger, som maatte udføres i Anledning af denne Folkeafstemning, paaført Kommunerne ikke ringe Udgifter. Jeg har saaledes faaet oplyst, at i Silkeborg var Udgifterne ikke mindre end 500 Kr., og de maa vel have været af forholdsvis samme Størrelse rundt om i de forskellige saavel Land- som Bykommuner. Med andre Ord, Kommunerne har haft ret betydelige Udgifter til en Foranstaltning, der maa betegnes som en Statsopgave. Navnlig da Staten tager hele Købesummen, synes jeg, der ikke er nogen Mening i, at Kommunerne skal have en ret betydelig Udgift til Gennemførelsen af denne Foranstaltning.

Den betydelige Forøgelse af Kontor-